

VITE 1

Spracovala: Elena Baranová

V gramatickom prehľade nájdeš slovenské znenie gramatického učiva ako aj časti venovanej výslovnosti a intonácii podľa lekcií. V prípadoch, keď je to pre slovenského používateľa potrebné, obsahujú ďalšie, doplňujúce informácie.

Uvádzame tiež slovenské znenie rád a upozornení v rámčekoch *Bonne idée* a *Bon à savoir*, ktoré okrem informácií rozširujúcich učivo ťa učia správne sa učiť.

Pre lepšiu orientáciu uvádzame strany učebnice, kde sa toto učivo nachádza.

Želáme ti, aby si pomocou tejto slovenskej príručky ľahšie a kvalitnejšie zvládol / zvládla francúzštinu na požadovanej úrovni!

<u>Obsah</u>		
Unité 1	1
Unité 2	3
Unité 3	4
Unité 4	5
Unité 5	6
Unité 6	8
Unité 7	9
Unité 8	10
Unité 9	12

UNITÉ 1 – 1. LEKCIA

s. 17

***Sons et lettres* – Hlásky a písmená**

***Les accents et les signes* – Prízvuky a znaky**

Pozoruj nasledujúce slová:

(tabuľka)

- Tzv. **ostrý prízvuk** (*accent aigu*) sa vo francúzštine píše nad samohláskou **e** a tzv. **tupý prízvuk** (*accent grave*) nad samohláskami **a, e, u**, zatiaľ čo tzv. **lomený prízvuk** (*accent circonflexe*) môžeme nájsť nad všetkými samohláskami okrem **y**.
- Znak **cédille** sa kladie pod spoluhlásku **c** pred samohláskami **a, o, u** kvôli výslovnosti [s] : *garçon*. Bez *cédille* sa **c** pred týmito samohláskami vyslovuje [k]: *balcon*.

Cvičenia 1 a 2

- Hlasový (tónový) prízvuk je na poslednej slabike, keď sa
 - slová končia na spoluhlásku alebo **-a, -i, -o, -u, -é**: *salut, Bruno*
 - slová končia na samohlásku, po ktorej nasleduje **-e**: *Julie*
- Hlasový prízvuk je na predposlednej slabike, keď sa slovo končí na spoluhlásku, po ktorej nasleduje **-e**: *timbre*.

Cvičenie 3

s. 20

La grammaire ? Facile ! – Gramatika? Ľahké!

Les articles indéfinis – Neurčité členy

• Vo francúzštine pred podstatným menom stojí člen. Pred podstatné meno, ktoré označuje bližšie neurčenú osobu alebo vec, sa dáva **neurčitý člen**.

Cvičenie 1

C'est ... / Ce sont

• Keď **C'est... / Ce sont ...** (*To je.../ To sú ...*) odpovedajú na otázku **Qui c'est ?** (*Kto je to?*), uvádzajú osoby.

Keď **C'est... / Ce sont ...** odpovedajú na otázku **Qu'est-ce que c'est ?** (*Čo je to?*), uvádzajú veci alebo zvieratá.

tabuľka

Cvičenie 2

s. 21

Les pronoms personnels sujets – Podmetové osobné zámená

• Podmetové osobné zámená sú **je, tu, il, elle, nous, vous, ils, elles**. Kladú sa pred sloveso. Na rozdiel od slovenčiny ich vo francúzštine so slovesom musíme používať.

• Prízvučné osobné zámená sú **moi, toi, lui, elle, nous, vous, eux, elles**. Používajú sa buď samostatne, bez slovesa, alebo na zdôraznenie podmetu, pred ktorým obvykle stoja.

! Všimni si, ktoré tvary samostatných a nesamostatných osobných zámen sú rovnaké a ktoré sú rozdielne. Zapamätaj si ich.

Cvičenie 3

Tu/vous

• Osobné zámeno **vous** (vy) používame, ak sa obraciame na viac osôb alebo na jednu osobu, ktorej vykáme.

Osobné zámeno **tu** (ty) používame, ak sa obraciame na jednu osobu, ktorej tykáme.

Le verbe s'appeler au présent – Sloveso s'appeler (volať sa) v prítomnom čase

• Sloveso **s'appeler** patrí do prvej skupiny časovania (pozri s. 30). Má jednu zvláštnosť: písmeno **l** sa zdvojuje vo všetkých osobách okrem 1. a 2. osoby množného čísla a neurčitku. (tabuľka časovania)

Cvičenie 4

Le verbe être au présent – Sloveso être (byť) v prítomnom čase

(tabuľka časovania)

Cvičenie 5

s. 18

Bon à savoir ! – Dobre vedieť!

Salut sa používa kedykoľvek cez deň, ale len v neformálnom styku.

Bonjour sa používa pri stretnutí vo význame Dobrý deň a Dobré ráno.

Bonne nuit sa používa len vtedy, keď sa ide spať.

Bonsoir sa používa večer aj pri príchode aj pri odchode.

s. 23

Bon à savoir ! – Dobre vedieť!

Jazyk „esemesiek“

Francúzi pri písaní textových správ používajú zvláštne výrazy. Pozri si niekoľko príkladov: tabuľka

UNITÉ 2 – 2. LEKCIA

s. 27

SONS ET LETTRES – HLÁSKY A PÍSMENÁ

Le « e » muet – Nemé « e »

1 Na predchádzajúcich stránkach si sa stretol / stretla s nasledujúcimi slovami. Vypočuj si ich ešte raz a dávaj pritom pozor na výslovnosť koncového *-e*. Čo pozoruješ?

(tabuľka)

- Keď *-e* na konci slova vo francúzštine nemá prízvuk, nazýva sa nemé *-e*.

Nathalie, novembre

- Taktiež sa nevyslovuje *-e* pred spoluhláskou na konci slova: *tu parles, tu t'appelles*

Cvičenia 2, 3, 4

Bonne idée ! – Dobrá rada

Nevadí, keď neporozumieš všetkým slovám riekanky.

Sústred' sa na to, čo sa požaduje v zadaní.

s. 30

La grammaire ? Facile ! – Gramatika? Ľahké!

L'article défini – Člen určitý

- Člen určitý sa dáva pred podstatné meno, ktoré označuje bližšie určenú osobu alebo vec.

(tabuľka)

- Člen určitý *le* a *la* pred samohláskami alebo nemým *h* stráca samohlásky *e*, *a* a nahrádza ich apostrofom.

Cvičenie 1

La formation du pluriel (1) – Tvorenie množného čísla (1)

Singulier – Jednotné číslo

Pluriel – Množné číslo

(tabuľka)

- Množné číslo podstatných mien sa tvorí obvykle pridaním koncového *-s* k jednotnému číslu.
- Podstatné mená končiace na *-s* v jednotnom čísle sa v množnom čísle nemenia. Tie, ktoré sa končia v jednotnom čísle na *-eau*, majú v množnom čísle na konci *-x*.

Cvičenie 2

Les verbes en -er – Slovesá na -er

habit-er (bývať)

(tabuľka časovania)

- Slovesá ako *habiter* (*aimer* – mať rád, *l'aimer*, *parler* - hovoriť, *demander* – pýtať sa, *regarder* – dívať sa, *fêter* – oslavovať atď.), ktorých neurčitok sa končí na *-er*, sú pravidelné slovesá prvej skupiny časovania. Prítomný čas oznamovacieho spôsobu sa tvorí pridaním koncoviek *-e*, *-es*, *-e*, *-ons*, *-ez*, *-ent* k slovesnému kmeňu (*habit-*).
- Pred samohláskami a nemým *h* osobné zámeno *je* stráca *e* a píše sa s apostrofom (*j'*).

Cvičenie 3

s. 31

Le verbe avoir – Sloveso avoir (mať)

(tabuľka časovania)

Cvičenie 4

Les adjectifs possessifs – Nesamostatné prívlastňovacie zámená

(tvary v rámečku)

- Prívlastňovacie zámena vyjadrujú, že niečo alebo niekto niekomu (niečomu) patrí.
Je te présente mes copains. – Predstavujem ti **svojich** kamarátov.
- **Pozor!** V 3. osobe jednotného čísla používame *son* alebo *sa* podľa toho, či prívlastňovaná

osoba (vec) je rodu mužského alebo ženského. Neriadime sa podľa rodu vlastníka ako v slovenčine. Teda *son copain* = **jeho / jej** kamarát,
sa copine = **jeho / jej** kamarátka.

Bon à savoir ! – Je dobré vedieť!

Pred podstatnými menami ženského rodu začínajúcimi na samohlásku alebo nemé **h** používame v jednotnom čísle tvary mužského rodu **mon, ton, son**, napr. **mon idée**.

Cvičenie 5
s. 32

Bonne idée ! – Dobrá rada

Pozvánku, odkaz alebo e-mail svojim kamarátom môžeš začať výrazmi :

Salut !

Coucou !

Zakončiť môžeš pozdravmi :

Au revoir !

Bisous !

À bientôt !

s. 33

Bonne idée ! – Dobrá rada

Pri písaní dátumu na pohľadnicu alebo do listu najprv napíšeme miesto, čiarku, člen určitý s číslom dňa (bez bodky!), potom mesiac a rok. Vo francúzštine sa v dátumoch píše mesiace s malým začiatočným písmenom : **Paris, le 12 septembre 2013**

V adrese uvedieme najprv číslo domu, čiarku, potom názov ulice: **32, rue de la République**. Všimni si, že slovo *rue* sa píše s malým začiatočným písmenom.

UNITÉ 3 – 3. LEKCIA

s. 36

Bon à savoir ! – Dobré vedieť!

Krajiny, ktorých názov sa končí na *-e*, sú obvykle ženského rodu.

s. 37

Sons et lettres – Hlásky a písmená

Intonácia

Cvičenie 1

- Intonácia umožňuje rozlíšiť otázku od tvrdenia. Ak ide o vetu opytovaciu, hlas stúpa, má vzostupný tón.

Cvičenie 2

s. 38

Bon à savoir ! – Dobré vedieť!

Výrazy ***C'est trop bien ! – C'est cool ! – C'est nul !*** sa používajú v neformálnej konverzácii.

s. 40

La grammaire ? Facile ! – Gramatika? Ľahké!

La formation du féminin (1) – Tvorenie ženského rodu (1)

- Ženský rod podstatných a prídavných mien sa obvykle tvorí pridaním **-e** k tvaru mužského rodu : *grand – grande*. Dochádza pritom k zmene výslovnosti, v ženskom rode sa vysloví spoluhláska pred pridaným **-e** (*français – française, marocain – marocaine*). Sú však aj prípady, keď sa výslovnosť nemení, napr. *espagnol – espagnole*.

Ženský rod podstatných a prídavných mien na **-ien** má tvar **-ienne** (*italien – italienne*).

- Keď sa tvar mužského rodu končí na **-e**, zostáva v ženskom rode podstatné alebo prídavné

meno bez zmeny : *mince – mince, belge – belge, slovaque – slovaque.*

- Iné prípady

tabuľka

Cvičenie 1

La forme interrogative – Tvorenie otázky

- Vo francúzštine sa otázka môže tvoriť troma spôsobmi:
 1. stúpajúcou intonáciou hlasu (*Tu aimes le basket ?*)
 2. opisom pomocou **est-ce que** (*Est-ce que tu aimes le tennis ?*)
 3. prehodením postavenia podmetu a slovesa (*Aimes-tu le sport ?*)
- V bežnej komunikácii sa najčastejšie používa 1. a 2. spôsob.
- Opisná otázka s **est-ce que** sa používa v písomnom aj v ústnom prejave; **que** pred **il** a **elle** stráca **e**: **qu'il, qu'elle**.
- Inverzia podmetu a slovesa sa používa v spisovnom jazyku a v písanom prejave. Sloveso je spojené s podmetom spojovníkom a v 3. osobe jednotného čísla sa medzi sloveso a zámeno **il** alebo **elle** vkladá **-t-**: *Aime-t-elle les fraises ?*

Cvičenia 2 a 3

s. 41

La forme négative – Tvorenie záporu

- Záporná veta sa tvorí postavením **ne** (**n'** pred samohláskami alebo nemým **h**) pred sloveso a **pas** za sloveso : *Elles ne sont pas françaises. – Je n'aime pas le tennis.*

Cvičenie 4

Les verbes en -er (2) – Slovesá na -er (2)

5 Dopln časovanie slovesa **aimer** a pozoruj časovanie slovesa **préférer** (mať radšej, dávať prednosť)

(tabuľka časovania)

- Všetky pravidelné slovesá zakončené na **-er** sa časujú ako **aimer**: **adorer ...** atď.
- Sloveso **préférer** má zvláštnosť: druhé **é** sa mení na **è** v troch osobách jednotného a v 3. osobe množného čísla.

Cvičenia 6 a 7

UNITÉ 4 – 4. LEKCIA

s. 53

Sons et lettres – Hlásky a písmená

Viazanie

1 Počúvaj a pozoruj.

Cvičenie 1

- Všimol/Všimla si si? Slová sa často vyslovujú, ako keby boli spojené so slovami, ktoré nasledujú: ide o viazanie. Niektoré spoluhlásky, ktoré sa na konci slova nevyslovujú, môžu sa v určitých prípadoch vysloviť s počiatočnou samohláskou nasledujúceho slova.

! Mená osôb a spojka **et** sa neviažu.

Cvičenia 2, 3

s. 54 (vľavo hore)

La grammaire ? Facile ! – Gramatika? Ľahké!

La formation du féminin (2) – Tvorenie ženského rodu (2)

Cvičenie 1

- Základné pravidlo: 3. lekcia
- Iné prípady (rámček)
- Zvláštne prípady (rámček)

Cvičenia 2 a 3

s. 54 (pravý stĺpec uprostred)

La formation du pluriel (2) – Tvorenie množného čísla (2)

- Základné pravidlo: 2. lekcia

- Iné prípady

(rámček)

- Keď sa jednotné číslo končí na *-s* alebo *-x*, zostáva množné číslo mužského rodu bez zmeny.

- Zvláštne prípady

(rámček)

Cvičenie 4

s. 55 (vľavo hore)

Cvičenie 5

Prečítaj si článok na s. 48 a nájdi vety s výrazom *il y a*. Napíš ich preklad do zošita.

Il y a

- Výraz *il y a* označuje prítomnosť alebo existenciu osôb alebo predmetov na nejakom mieste. Po *il y a* môže nasledovať podstatné meno v jednotnom alebo v množnom čísle.

Záporný tvar je *il n'y a pas*. Nasleduje po ňom predložka *de*.

Cvičenie 6

Combien de / d'... ?

- Opytovací výraz *combien de* (koľko?) sa týka počtu. Je nemenný. Nasleduje po ňom podstatné meno v množnom, zriedkavo aj v jednotnom čísle.

Combien de stylos as-tu ? – Combien de temps restes-tu ?

V bežnej konverzácii sa *combien de* môže umiestniť za sloveso: *Tu as combien de stylos ?*

! *De* stráca *e* pred samohláskami a nemým *h*: *Il y a combien d'élèves dans ta classe ?*

Cvičenie 7

s. 55 (vpravo hore)

Slovesá vouloir (chcieť) a pouvoir (môcť)

Prítomný čas oznamovacieho spôsobu (indikatívum)

(tabuľka časovania)

Cvičenie 8 a 9

UNITÉ 5 – 5. LEKCIA

s. 60

Bon à savoir ! – Dobre vedieť!

Číslovky 21, 31, 41, 51, 61 (aj 71) sa tvoria so spojku *et*. Nepíše sa v nich spojovník. Spojovník sa píše v ostatných zložených číslovkách.

Bon à savoir ! – Dobre vedieť!

le samedi + le dimanche = le week-end

s. 63

Sons et lettres – Hlásoky a písmená

Nemé koncové spoluhlásky

1 Počúvaj a opakuj:

nid, grand... atď.

- Spoluhlásky *d, p, s, g, t, x, z* sa na konci slova väčšinou nevyslovujú.

- Spoluhláska *r* na konci slova *monsieur* sa nevyslovuje.

- V slovách *la clef* (kľúč), *le cerf* (jeleň) a *le nerf* (nerv) sa koncové *f* nevyslovuje.

Cvičenia 2, 3

s. 64 (vľavo hore)

La grammaire ? Facile ! – Gramatika? L'ahké!

Predložka à

- Predložka **à** sa používa na
 - označenie pohybu: *Je vais à la bibliothèque. – Je rentre à la maison. – J'arrive au^o collège.*
 - označenie miesta: *Elle habite à Paris. – Je suis au[•] collège.*
 - označenie času: *Valérie goûte à quatre heures et demie.*
 - označenie trvania: *de ... à : Je mange de midi et demi à une heure et quart.*
- Predložka **à** sa používa tiež vo výrazoch **à pied, à vélo ...**

Bon à savoir ! – Dobré vedieť!

^o à + le = au

(stiahnutý člen: vid' 6. lekcii)

Cvičenie 1

Bon à savoir ! – Dobré vedieť!

Neplet' si predložku **à** (s prízvukom *accent grave*) s **a** bez prízvuku (sloveso *avoir* v 3. os. jednotného čísla).

s. 64 (pravý stĺpec uprostred)

Nesamostatné opytovacie zámeno quel / quelle / quels / quelles ?

(rámček)

Cvičenie 2

Slovesá faire (robiť) a prendre (brať, vziať)

(tabuľka časovania)

- Slovesá **faire** a **prendre** sú nepravidelné. Ako **prendre** sa časujú slovesá **apprendre** (učiť sa, dozvedieť sa) a **comprendre** (pochopiť, rozumieť).
- Všimni si tvar slovesa **faire** v 2. osobe mn. č.: *vous faites*. Sú len tri základné slovesá s týmto tvarom: *être – vous êtes, faire – vous faites a dire – vous dites*. (So slovesom *dire* - povedať - sa stretneš neskôr.) Všetky ostatné slovesá majú v 2. os. mn. č. koncovku *-ez*.

s. 65 (vľavo hore)

Les verbes pronominaux – Zvratné slovesá

(tabuľka časovania)

- Zvratné slovesá sa časujú so zámenami **me, te, se, nous, vous, se**. Zámená **me, te, se** strácajú **e** pred samohláskami a nemým **h**.
- ! Na rozdiel od slovenčiny, kde zvratné slovesá majú **sa / si** vo všetkých osobách, vo francúzštine je **se** len v 3. osobe j. a mn. č.
- Väčšina zvratných sloves sa časuje podľa vzoru **se coucher** (ľahnúť si, ísť spať): *s'habiller (obliekať sa), se coiffer (česať sa), se laver (umývať sa), ...*
- Zvratné slovesá typu **se lever** (vstať), napr. **se promener** (prechádzať sa), ktoré majú v predposlednej slabike infinitívu nemé **e**, menia toto **-e** na **-è** vo všetkých osobách okrem 1. a 2. osoby množného čísla.

Slovesá manger (jesť) a aller (ísť)

(tabuľka časovania)

- Kvôli výslovnosti sa v slovese **manger** vkladá **e** pred koncovku **-ons** v 1. osobe množného čísla. Podľa rovnakého vzoru sa časujú slovesá **nager** (plávať) a **voyager** (cestovať).
- Sloveso **aller** je jediné úplne nepravidelné sloveso s neurčitkovou koncovkou **-er**.

Cvičenia 3 a 4

s. 66

Bonne idée ! – Dobrá rada

Po prvom prečítaní textu si prečítaj otázky alebo tvrdenia, potom si text prečítaj druhýkrát a hľadaj v ňom požadované informácie. Pri treťom čítaní si skontroluj odpovede.

UNITÉ 6 – 6. LEKCIA

s. 71

Bon à savoir ! – Dobre vedieť!

Prídavné mená označujúce farby sa zhodujú, podobne ako iné adjektíva, v rode a čísle s podstatným menom, ku ktorému patria. (Pozri 3. a 4. lekciiu)

Zvláštne prípady :

Mužský rod

blanc

violet

Ženský rod

blanche

violette

Ak sa ako prídavné mená označujúce farby používajú niektoré podstatné mená, tieto zostávajú bezo zmeny : *la juppe marron, les casquettes orange*.

s. 73

Bon à savoir ! – Dobre vedieť!

Výraz *s'il te plaît* (prosím ťa) je zdvorilostná formulka, ktorú používame v otázkach niekomu, komu tykáme.

S'il vous plaît (prosím vás) používame pri komunikácii s osobami, ktorým vykáme.

s. 73

Sons et lettres – Hlásky a písmená

Hlásky [y] a [u]

1 Na predchádzajúcich stránkach si sa stretol/stretla s nasledujúcimi slovami. Vypočuj si ich ešte raz a sústreď sa na výslovnosť samohlások *ou* a *u* – *couleur, pourquoi* atď.

- Vo francúzštine sa *u* vyslovuje vždy [y], dvojhláska *ou* sa vyslovuje ako [u].

Cvičenia 2, 3

s. 74 (vľavo hore)

La grammaire ? Facile ! – Gramatika? Ľahké!

Les articles contractés – Stiahnuté členy

à + určitý člen

(rámček)

de + určitý člen

(rámček)

Cvičenie 1

s. 74 (vpravo hore)

Les prépositions de lieu – Predložky miesta

(schéma)

- Vo francúzštine nasleduje po predložkách miesta obvykle určitý člen: *sur/sous la table*.

Cvičenia 2 a 3

s. 75 (vľavo hore)

Pourquoi ? / Parce que

- *Pourquoi* sa používa pri kladení otázky, *parce que* v odpovedi na otázku. *Parce que* stráca koncové *-e* pred samohláskou alebo nemým *h*:

Pourquoi tu veux un croissant ? Parce que j'ai faim.

Pourquoi il veut ouvrir la fenêtre ? Parce qu'il a chaud.

Cvičenia 4 a 5

s. 75 (vľavo dole)

Slovesá *devoir* (musieť) a *mettre* (vziať (si), klásť)
(tabuľka časovania)

Cvičenie 6

s. 75 (vpravo uprostred)

Je voudrais... (Chcel by som...)

***Conditionnel* – Podmieňovací spôsob, kondicionál**

vouloir (pozor ! nie *devoir*)

(tabuľka časovania)

• Kondicionál sa používa na zdvorilé vyjadrenie želania.

Tvorí sa od infinitívu pridaním koncoviek: ***-ais, -ais, -ait, -ions, -iez, -aient***

Cvičenie 7

UNITÉ 7 – 7. LEKCIA

s. 84

Bon à savoir ! – Dobre vedieť!

Keď sa rozprávaš s členmi rodiny, môžeš použiť zdrobneliny (používajú sa bez člena) :

ma mère = *maman*

mon père = *papa*

ma grand-mère = *mamie*

mon grand-père = *papy*

mon oncle = *tonton*

ma tante = *tata*

s. 85

Bon à savoir! – Dobre vedieť!

Le studio – garsónka (jednoizbový byt s kuchynským kútom)

Le bureau – je pracovný / kancelársky stôl, ale tiež pracovňa, kancelária

L'évier m. – kuchynská výlevka, kuchynský drez

Sons et lettres – Hlásky a písmená

Hlásky [a] a [ã]

1 Počúvaj a dávaj pozor na výslovnosť: *maman, mamie* atď.

- Vo francúzštine sa hláska [a] píše **a** a vyslovuje sa ako v slovách *bas, âge, chat*.
- Nosová hláska [ã] sa môže písať rôznym spôsobom (**an, en, am, em**), ale jej výslovnosť sa nemení.

Cvičenia 2 a 3

s. 88 (vľavo hore)

La grammaire ? Facile ! – Gramatika? Ľahké!

Les prépositions « avec » et « chez » – Predložky avec (s) a chez (u, k)

- Predložka **avec** uvádza sprievodnú osobu / predmet / jav; predložka **chez** uvádza určenie miesta.

Po predložke **chez** môže nasledovať len životné podstatné meno (všimni si, čo tomu zodpovedá v slovenčine):

- vlastné meno: *Je vais chez Kevin*. (Idem **ku** Kevinovi.)
- obecné meno osoby: *Je suis chez le directeur*. (Som **u** riaditeľa.)
- osobné zámeno: *Je suis chez moi*. (Som doma.)

Cvičenie 1

s. 88 (vpravo hore)

Le pronom « on » – Osobné zámeno on

- Po neurčitom osobnom zámene **on** vždy nasleduje sloveso v 3. osobe jednotného čísla. Zámeno **on** je vždy podmetom a nemení sa.

V bežnej konverzácii je možné použiť ho namiesto **nous**.

On va au club de sport demain. (Zajtra ideme do športového klubu.)

On znamená tiež *všetci, ktokoľvek*. **Ici, on parle français.** (Tu sa hovorí po francúzsky.)

Cvičenie 2

s. 88 (vpravo uprostred)

L'impératif – Rozkazovací spôsob (imperatív)

3 (tabuľka časovania)

- Rozkazovací spôsob sa používa na vyjadrenie rozkazu, výzvy alebo zákazu.
- Pri rozkazovacom spôsobe nie je vyjadrený podmet. Slovesá na **-er** majú koncovky imperatívu rovnaké ako v prítomnom čase, okrem 2. osoby jednotného čísla, kde sa nepíše koncové **-s**.
- Rozkazovací spôsob má len tri tvary: 2. os. jednotného čísla, 1. a 2. os. mn. č.

Cvičenia 4 a 5

s. 89 (pravý stĺpec hore)

Sloveso connaître (poznať)

(tabuľka časovania)

- Rovnako sa časujú slovesá **apparaître** (objaviť sa) a **disparaître** (zmiznúť, stratiť sa).

Cvičenie 6

Poznámka : V rozhovore na s. 82 je veta *Je vais dans la cuisine chercher du jus.* (Idem do kuchyne po džús.)

Francúzština má popri určitom (U2) a neurčitom (U1) člene aj člen delivý (*article partitif*) s tvarmi :

	Jednotné číslo	Množné číslo
Mužský rod	du / de l'	des
Ženský rod	de la / de l'	des

Používa sa na vyjadrenie neurčitého množstva, napr. *Je mange du chocolat.* (Jem čokoládu.)

Viac sa o tom dozvieš v 2. dieli učebnice Vite !

Delivý člen je aj vo výrazoch typu *faire du sport* (športovať, venovať sa športu) – 5. lekcia.

Niekoľko takýchto spojení nájdeš v 9. lekcii.

s. 91

Bon à savoir ! – Dobre vedieť!

V inzerátoch nehnuteľností sa často používajú skratky alebo cudzie slová. Napr.

T3 = *trois-pièces* (trojizbový byt)

Chbre = *chambre* (izba)

Sdb = *salle de bains* (kúpeľňa)

Dche = *douche* (sprcha)

Dressing = *pièce pour les armoires* (šatník, obliekareň – malá miestnosť)

Kitchenette = *petite cuisine équipée* (kuchynka, kuchynský kút)

Studio = *petit appartement d'une seule pièce* (jednoizbový byt s kuchynským kútom, garsónka)

Bonne idée ! – Dobrá rada

Pred tým, než začneš písať inzerát, dobre si pozri inzeráty v časti **Lire**.

Zopakuj si slovíčka z časti **Les mots**.

Skontroluj si pravopis.

Napísal/a si správne tvary členov, podstatných a prídavných mien v ženskom rode a v množnom čísle?

UNITÉ 8 – 8. LEKCIA

s. 94

Bon à savoir! – Dobré vedieť!

L'avenue (trieda) a **le boulevard** (bulvár) sú široké ulice vo veľkých mestách často lemované stromami.

s. 95

Bon à savoir ! – Dobré vedieť!

Radové číslovky **le second, la seconde** sa používajú namiesto **le / la deuxième** vtedy, keď pri vypočítavaní sú len dva prvky.

Pozor! Vo francúzštine pred radovou číslovkou stojí člen určitý, napr.

C'est la deuxième rue à gauche. – Je to druhá ulica vľavo.

s. 98

La grammaire ? Facile ! – Gramatika? Ľahké!

Les expressions de lieu – Výrazy miesta

- Poznáš už niektoré predložky miesta ako **sur, sous, devant, derrière** (6. lekcia).

Tu sú ďalšie:

(obrázky)

- Po týchto predložkách miesta nasleduje predložka **de** s členom určitým alebo bez neho :
de, du, de la, de l', des

Cvičenia 1 a 2

s. 98 (vpravo uprostred)

L'impératif des verbes « aller » et « prendre » – Rozkazovací spôsob sloviess *aller* (ísť) a *prendre* (brať, vziať)

(tabuľka časovania)

- Rozkazovací spôsob sloviess ***aller*** a ***prendre*** sa tvorí z prítomného času indikatívu. Ale na rozdiel od sloviess na **-er** sloveso ***prendre*** si ponecháva v jednotnom čísle **-s**: ***prends***.

Cvičenie 3

s. 99 (vľavo hore)

L'impératif négatif – Záporný rozkazovací spôsob

- Pozoruj vetu: ***Ne tourne pas à gauche, va tout droit.*** – Neodbočuj doľava, choď rovno!
- Záporný rozkazovací spôsob sa tvorí pridaním ***ne*** pred sloveso a ***pas*** za sloveso.

Cvičenia 4 a 5

s. 99 (vpravo hore)

Slovesá *savoir* (vedieť) a *voir* (vidieť)

(tabuľka časovania)

- Ako ***voir*** sa časujú slovesá ***prévoir*** (predvídať) a ***revoir*** (znovu si pozrieť, zopakovať si).

s. 99 (vľavo dole)

Sons et lettres – Hlásky a písmená

Les sons [s] et [z] – Hlásky [s] a [z]

1 Počúvaj a dávaj pozor na výslovnosť.

sable, place... atď.

- Hláska [z] má tri rôzne grafické podoby: **z** ako v slove **zéro** (nula), **x** ako v slove **deuxième** (druhý), **s** medzi dvoma samohláskami ako v slove **poison** (jed).
- Hláska [s] má viac písaných podôb: **-s** na začiatku slova, **-s** pred alebo po spoluhláske, **-ss** medzi dvoma samohláskami, **-c** pred **e/i**, **-ç** pred **a/o/u**, **-t** v slovách, ktoré sa končia na **-tion**.

Cvičenie 2

Unité 9 – Lección 9

s. 106

Bon à savoir ! – Dobré vedieť!

Výraz **Ça te dit de ... ?** (Čo povieš na ...?) sa používa v neformálnej konverzácii na vyjadrenie návrhu.

s. 107

Bon à savoir ! – Dobré vedieť!

RDV je skratka pre **le rendez-vous** (stretnutie, schôdzka). Používa sa na označenie nielen súkromného, ale aj pracovného stretnutia, príp. ak sa objednáваме u lekára.

s. 108 (vľavo hore)

La grammaire ? Facile ! – Gramatika? Ľahké!

Les prépositions avec les noms de pays ou de villes – Predložky s názvami krajín alebo miest

1 Prečítaj si znovu rozhovor na s. 102 a doplň vety:

- Predložky **à (au, aux)**, **de (d', du, des)**, **en** uvádzajú určenie miesta:

à, en vyjadruje smerovanie (kam):

- **à** + meno mesta: *Je vais à Paris.* – Idem **do** Paríža.

- **en** + meno krajiny ženského rodu v jednotnom čísle: *Je travaille en France.*

- **en** + meno krajiny mužského rodu, ktoré začína na samohlásku: *Je suis en Égypte.*

- **au** + meno krajiny mužského rodu v jednotnom čísle: *Nous sommes au Canada.*

- **aux** + meno krajiny v množnom čísle: *Nous habitons aux États-Unis.*

de vyjadruje pôvod (odkiaľ)

- **de** + meno mesta alebo krajiny v ženskom rode: *Je viens de Paris.* – *Elle rentre de France.*

- **d'** + meno krajiny v ženskom alebo mužskom rode začínajúce na samohlásku: *Elle rentre d'Irlande.* – *Elle rentre d'Égypte.*

- **du** + meno krajiny v mužskom rode a v jednotnom čísle: *Elle rentre du Canada.*

- **des** + meno krajiny v množnom čísle: *Ils rentrent des États-Unis.*

Cvičenie 2

s. 108 (vpravo hore)

L'expression du temps – Vyjadrenie času

- V 5. lekcii si sa už stretol/stretla s týmito výrazmi: **à huit heures moins vingt**, **de midi et demi à une heure et quart**.

- Na vyjadrenie času sa používajú nasledujúce výrazy:

- **à** + hodina na označenie presného času (rozvrh, odchody vlakov, autobusov, stretnutia a pod.): *Je pars à neuf heures.* – Odchádzam o deviatej.

- **de ... à** na označenie trvania: *Je suis chez Camille de 8 heures à neuf heures.* – U Kamily som **od** ôsmej **do** deviatej.

- **dans** + výraz času na označenie budúceho alebo bezprostredne nasledujúceho deja:

Je vais partir dans un mois. – Odídem o mesiac.

Je pars dans dix minutes. – Odchádzam o desať minút.

- **en/au** na označenie mesiaca alebo ročného obdobia

en mars, au mois de mars

au printemps x en été, en automne, en hiver

-*le* + dátum alebo deň na označenie presného dátumu alebo deja, ktorý sa opakuje:

Le 2 juillet, je vais chez ma cousine. – Druhého júla idem k sesternici.

Le lundi, j'ai cours. – V pondelok mám školu. (= každý pondelok)

Cvičenie 3

s. 109 (vľavo hore)

Le futur proche – Blízky budúci čas

• Na označenie deja, ktorý bude dovíšený, alebo niečoho, čo sa bude konať, sa používa blízky budúci čas. Tvorí sa z prítomného času slovesa **aller** + infinitívu slovesa, ktoré vyjadruje dej: *Je vais partir.* – Idem preč.

Il va pleuvoir. – Bude pršať.

Cvičenie 4

s. 109 (vpravo hore)

Les verbes « venir » et « partir » - Slovesá venir (prísť) a partir (odísť)

(tabuľka časovania)

• Ako **partir** sa časujú slovesá **sentir** (cítiť), **mentir** (klamať) a **sortir** (ísť von).

s. 109 (vľavo dole)

Sons et lettres – Hlásky a písmená

Hláska [ua]

1 S týmito slovami si sa už stretol/a. Počúvaj a dávaj pozor na ich výslovnosť.

(rámček)

• Hláska [ua] zodpovedá písanej dvojhláske **oi**. Skupina **oy**, po ktorej nasleduje samohláska, sa vyslovuje [ua] + [j]. Keď po **oi** nasleduje spoluhláska **n**, vyslovuje sa nosovka ako v slovách **loin**, **besoin** a **coin**.

Cvičenia 2 a 3

s. 110

Bonne idée ! – Dobrá rada

Pri počúvaní nahrávok dávaj pozor aj na zvuky v pozadí. Zvukové pozadie ti totiž môže pomôcť určiť, kde sa nachádzajú osoby, ktoré hovoria.